

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 2 juni 2010

om övervakning av akrylamidhalterna i livsmedel

(Text av betydelse för EES)

(2010/307/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Genom kommissionens rekommendation 2007/331/EG av den 3 maj 2007 om övervakning av akrylamidhalterna i livsmedel⁽¹⁾ fastställs ett treårigt program (2007–2009) för övervakning av akrylamid i vissa livsmedel.
- (2) Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (nedan kallad Efsa) har samlat resultaten för 2007 i den vetenskapliga rapporten "Results on the monitoring of akrylamide levels in food"⁽²⁾ av den 30 april 2009. Rapporten omfattar också akrylamidresultaten för 2003–2006, som samlats in från medlemsstaterna och sammanställts av institutet för referensmaterial och referensmätningar inom kommissionens gemensamma forskningscenter. Resultaten för 2008 och 2009 föreligger inte ännu. Så snart resultaten är tillgängliga kommer den vetenskapliga rapporten att uppdateras.
- (3) Confederation of the Food and Drink industry (CIAA) har utvecklat en "verktygslåda" med metoder som livsmedelsproducenterna kan anpassa till sina egna specifika behov för att reducera akrylamidinnehållet i sina produkter.
- (4) Efsa drog i sin rapport av den 30 april 2009 slutsatsen att det inte fanns någon genomgående tendens till lägre akrylamidhalter i livsmedelsgrupperna, och att det för närvarande inte stod klart om verktygslådan för akrylamid hade fått den verkan man velat åstadkomma.

(5) Livsmedelsindustrin och medlemsstaterna håller fortfarande på att undersöka på vilka olika sätt akrylamid bildas och hur man kan reducera akrylamidhalterna i livsmedel. För att man ska kunna övervaka effekten av detta arbete bör insamlingen av uppgifter fortsätta.

(6) Erfarenheterna av tillämpningen av rekommendation 2007/331/EG har visat att det behöver göras vissa justeringar i övervakningsprogrammet, bl.a. när det gäller klassificeringen av livsmedel.

(7) Dessa uppgifter bör årligen rapporteras till Efsa, som kommer att se till att de läggs in i en databas.

(8) Denna rekommendation bör inte vara tidsbegränsad, men övervakningsbehovet bör regelbundet utvärderas.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna bör i enlighet med bilagan till denna rekommendation övervaka akrylamidhalterna i de livsmedel som anges i den bilagan.
2. Medlemsstaterna bör senast den 1 juni varje år och första gången senast den 1 juni 2011 inrapportera uppgifterna för föregående år till Efsa i det format som Efsa angett, så att de kan sammanställas i en enda databas.
3. För att få fram prover som är representativa för det provtagna partiet bör medlemsstaterna vid provtagningen följa de förfaranden som föreskrivs i del B i bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 av den 28 mars 2007 om provtagnings- och analysmetoder för officiell kontroll av halterna av bly, kadmium, kvicksilver, oorganiskt tenn, 3-MCPD och bens(a)pyren i livsmedel⁽³⁾.

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2007, s. 33.

⁽²⁾ EFSA Scientific Report, nr 285, 2009.

⁽³⁾ EUT L 88, 29.3.2007, s. 29.

4. Medlemsstaterna bör utföra analysen av akrylamid i enlighet med kriterierna i punkterna 1 och 2 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ⁽¹⁾.

Utfärdad i Bryssel den 2 juni 2010.

På kommissionens vägnar

John DALLI

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EUT L 165, 30.4.2004, s. 1.

BILAGA

A. Provtagningsplatser och förfarande

1. Provtagningen av produkter bör ske ute på marknaden (stormarknader, mindre butiker, bagerier, pommes frites-försäljare, restauranger o.d.), där produktens ursprung kan spåras, eller på tillverkningsplatsen. Där det är möjligt bör produkter som kommer från någon av medlemsstaterna provtas ⁽¹⁾.
2. Provtagning och analys bör göras före produktens bäst-före-datum.

B. Produkter, antalet prov och provtagningsfrekvens, analyskrav

1. Tabellen nedan innehåller för varje produktkategori en sammanställning över rekommenderat antal prov som minst bör analyseras varje år. Medlemsstaterna uppmanas att ta fler prov om det är möjligt. Antalet prov per medlemsstat grundas på folkmängden och ska vara minst 4 prov per produktkategori och medlemsstat.
2. Antalet prov syftar på det antal prov som minst bör tas varje år. Om särskilda villkor gäller (t.ex. provtagning två gånger årligen) anges detta i avsnitt C.
3. Eftersom varje produktkategori omfattar en rad olika produkter med olika specifikationer bör man tillhandahålla ytterligare uppgifter om alla produkter som provtas (enligt avsnitt C). För att man ska kunna se tendenser över tiden är det viktigt att produkter med samma specifikationer (t.ex. samma typ av bröd) om möjligt provtas varje år.
4. Om man för produkter med samma specifikation upprepade gånger får resultat som ligger under bestämningsgränsen får produkten bytas ut mot en annan produkt, förutsatt att den hör till samma produktkategori och att det finns en produktbeskrivning.
5. För att analysresultaten ska kunna jämföras bör man använda metoder som kan ge en bestämningsgräns på 30 µg/kg (den jon eller dotterjon som ger starkast signal) för bröd, barnmat och mat för småbarn samt 50 µg/kg för potatisprodukter, andra spannmålsprodukter, kaffe och övriga produkter. Resultaten bör korrigeras för utbytet i analysen.

⁽¹⁾ I undantagsfall kan en specifik produkt finnas på marknaden endast som importvara från ett tredjeland. I sådana fall får prov tas från den importerade produkten.

Minsta antal prover per produktkategori

Försäljningsland	Konsumtionsfärdiga pommes frites	Potatiships	Förfriterade pommes frites/potatisprodukter för tillagning i hemmet	Mjukt bröd	Frukostflingor	Kex, knäckebröd och liknande	Kaffe och kaffesurrogat	Barnmat (utom beredda spannmålsbaserade livsmedel)	Beredda livsmedel baserade på spannmål för spädbarn och småbarn	Övriga produkter	Totalt
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
AT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
BE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
CY	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
CZ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
DE	24	24	24	24	24	24	24	24	24	14	230
DK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
ES	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
EE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
EL	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
FR	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
FI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
HU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
IT	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
IE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
LU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
MT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
NL	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	62
PT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
PL	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
SE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
SI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
SK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
UK	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
BG	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
RO	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80
Totalt	202	202	202	202	202	202	202	202	202	224	2 042

C. Ytterligare uppgifter som minst bör lämnas för varje produkt

I punkterna 1–10 anges de ytterligare uppgifter som minst bör lämnas för varje provtagen produkt. Medlemsstaterna uppmanas att tillhandahålla mer detaljerade uppgifter.

1. Pommes frites, konsumtionsfärdiga, omfattande följande underkategorier**1.1 Pommes frites framställda av färsk potatis****1.2 Pommes frites framställda av potatisdeg**

Provtagning av konsumtionsfärdiga produkter bör ske i små butiker, snabbmatskedjor och restauranger. Provtagning bör äga rum två gånger om året i mars och november ⁽¹⁾, vilket ger det totala antal prov som anges i tabellen.

Särskild information som ska tillhandahållas:

- Utgångsmaterial: färsk potatis (underkategori 1.1) eller halvfabrikat (potatisdeg)(underkategori 1.2).
- Tillsättning av andra ingredienser.

2. Potatischips, omfattande följande underkategorier:**2.1 Potatischips från färsk potatis****2.2 Potatischips från potatisdeg (formpressade chips, chips staplade i rör)**

Provtagning bör äga rum två gånger om året i mars och november ⁽¹⁾, vilket ger det totala antal prov som anges i tabellen.

Särskild information som ska tillhandahållas:

- Utgångsmaterial: färsk potatis (underkategori 2.1) eller halvfabrikat (potatisdeg)(underkategori 2.2).
- Friteringsprocess: stekt i satser eller kontinuerligt.
- Tillsättning av andra ingredienser, aromämnen eller tillsatser.

3. Förfriterade pommes frites/potatisprodukter för tillagning i hemmet, omfattande följande underkategorier**3.1 Ugnsbakta pommes frites****3.2 Friterade pommes frites**

Denna kategori omfattar produkter som säljs färska eller djupfrysta. Provtagning bör äga rum två gånger om året i mars och november ⁽¹⁾, vilket ger det totala antal prov som anges i tabellen.

Proven bör analyseras efter tillagningen av produkten (t.ex. fritering, kokning). Tillagningen bör ske i laboratoriet enligt anvisningarna på förpackningen.

Särskild information som ska tillhandahållas:

- Underkategori som produkten tillhör (se ovan).
- Utgångsmaterial: färsk potatis eller halvfabrikat (potatisdeg).
- Form som produkten säljs i (färsk eller djupfryst).
- Tillagningsvillkor enligt märkningen.
- Tillsättning av andra ingredienser.

⁽¹⁾ Om livsmedlet tillverkats av halvfabrikat av potatis är det inte nödvändigt med provtagning två gånger om året.

4. Mjukt bröd

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Brödtyp, t.ex. vete-, råg- eller flerkornsbröd, bröd med andra ingredienser.

Valet av brödtyp som ska provtas bör avspegla kostvanorna i den berörda medlemsstaten.

5. Frukostflingor (utom müsli och gröt)

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Spannmålstyp.

— Övriga ingredienser (t.ex. socker, nötter, honung, choklad).

Om prover av müsli och gröt har analyserats, bör resultaten inrapporteras under grupp 10, "Andra produkter".

6. Kex, knäckebröd och liknande (utom finare bakverk och kakor), omfattande följande underkategorier:

6.1 Kex (t.ex. cream crackers, salta kex och andra typer av mellanmålskex)

6.2 Knäckebröd (jäst/ojäst)

6.3 Våfflor (t.ex. för glass)

6.4 Pepparkakor

6.5 Annat (specificera)

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Underkategori som produkten tillhör (se ovan).

Valet av produkter som ska provtas bör avspegla kostvanorna i den berörda medlemsstaten.

7. Kaffe och kaffesurrogat, omfattande följande underkategorier:

7.1 Rostat kaffe

7.2 Snabbkaffe

7.3 Kaffesurrogat

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Underkategori som produkten tillhör (se ovan).

— För rostat kaffe: grad av rostning (t.ex. mellanrost, mörkrost), typ av bönor om känt, uppgift om huruvida produkten säljs som malet kaffe eller som bönor och om den är koffeinfri eller inte.

— För snabbkaffe: uppgift om huruvida produkten är koffeinfri eller inte.

— För kaffesurrogat: utgångsmaterial (t.ex. korn, råg, cikoriarot).

Analyserna bör göras på prover av kaffe- eller kaffesurrogatsprodukterna i den form som de säljs, så att man säkerställer att de insamlade uppgifterna är jämförbara.

Om möjligt kan drycken i ett följande steg analyseras i den form som den är avsedd att intas. Tillagningsvillkoren (enligt märkningen) bör anges närmare, dvs. kaffe- och vattenmängd, detaljerade uppgifter om den utrustning som använts, bryggtemperatur osv.). Om det endast finns begränsad analytisk kapacitet, bör analysen av produktprovet, i den form som produkten säljs, prioriteras högst.

8. *Barnmat, utom beredda spannmålsbaserade livsmedel* ⁽¹⁾

Inriktningen bör ligga på livsmedel vars huvudingrediens är potatis, rotfrukter eller spannmål (utom produkter som ingår i kategorin beredda livsmedel baserade på spannmål).

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Huvudingredienser.

9. *Beredda livsmedel baserade på spannmål för spädbarn och småbarn* ⁽²⁾, omfattande följande underkategorier:

9.1 *Kex och skorpor för spädbarn och småbarn*

9.2 *Andra beredda livsmedel baserade på spannmål för spädbarn och småbarn*

Analyserna bör göras på prover av produkterna i den form som de säljs, så att man säkerställer att de insamlade uppgifterna är jämförbara.

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Underkategori som produkten tillhör (se ovan).

— Beskrivning av produkten.

— Typ av spannmål, övriga ingredienser.

10. *Övriga produkter*

I denna kategori ingår potatisprodukter, spannmålsprodukter och kakaoprodukter som inte ingår i ovannämnda produktkategorier (t.ex. potatisrösti och kryddade snacks baserade på spannmål (t.ex. spiralformade majssnacks, tortillachips och popcorn), müsli, gröt, finare bakverk och kakor).

Valet av produkter som ska provtas bör avspegla kostvanorna i den berörda medlemsstaten.

Produkterna kan behöva analyseras efter tillagning enligt märkningen. I så fall bör det anges vilka metoder som använts.

Särskild information som ska tillhandahållas:

— Produktnamn och detaljerad produktbeskrivning (t.ex. huvudingredienser).

— Tillagningsvillkor enligt märkningen.

⁽¹⁾ Enligt artikel 1.2 b i kommissionens direktiv 2006/125/EG av den 5 december 2006 om spannmålsbaserade livsmedel och barnmat för spädbarn och småbarn (EUT L 339, 6.12.2006, s. 16).

⁽²⁾ Enligt artikel 1.2 a i kommissionens direktiv 2006/125/EG.